

Výukový materiál v rámci projektu OPVK 1.5 Peníze středním školám

Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0883
Název projektu:	Rozvoj vzdělanosti
Číslo šablony:	V/2
Datum vytvoření:	5.6.2013
Autor:	Bc. Marie Horvátová
Určeno pro předmět:	Zbožíznalství
Tematická oblast:	Textilní zboží, tkaniny, pleteniny, netkané textilie, základy sortimentu oděvního zboží, kožešiny
Obor vzdělání:	Obchodník (66-41-L/01) 2. ročník

Název výukového materiálu: Textilní galanterie – tvrdá

Materiál byl vytvořen v souladu se ŠVP příslušného oboru vzdělání.

Popis využití: Název výukového materiálu byl vytvořen s pomocí programu PowerPoint, na závěr shrnutí a procvičování kontrolních otázek.

Výkladová hodina s procvičováním – diskuze

TEXTILNÍ GALANTERIE TVRDÁ

Tvrdá galanterie se dělí podle způsobu použití do tří sortimentních skupin. Jsou to:

- ❑ Spínadla a zavíradla
- ❑ Jehlářské zboží
- ❑ Krejčovské a švadlenské potřeby

Spínadla a zavíradla

Knoflíky – slouží k zapínání oděvů a prádla nebo k ozdobě oděvů a kožené galanterie.

Člení se na knoflíky:

- z přírodní perleti
- z plastických hmot
- z barevných kovů
- z textilu (nitěné)
- ze dřeva
- ze skla

Hlavní typy knoflíků:

- a) dírkové – mají různý tvar, jsou dvoudírkové nebo čtyřdírkové
- b) Ouškové – mají různý tvar, přírodní nebo lepené ouško

Perleťové knoflíky

Perleť je látka vyměšovaná některými měkkýši. Perleť je z mořských lastur, říčních lastur. Knoflíky jsou s hladkým povrchem.

Knoflíky z plastických hmot

Suroviny na knoflíky se dělí:

- umělá perleť – polyesterová pryskyřice
- umělá rohovina
- galalit
- Polystyrén

Knoflíky jsou odolné při běžném praní, u chemického čištění může dojít k poškození, záleží jaké chemikálie se k čištění použijí.

Knoflíky z barevných kovů

- *Stiskací knoflíky přišívací (patentky) – používají se ke spojování různých částí oděvů*
- *Patentní knoflíky nýtované – jsou pevně upevněny v oděvu natrvalo (knoflík u riflí, montérek apod.)*
- *Nitěné knoflíky – nitě jsou navinuty na pozinkované kroužky, používají se k povlečení, halenám, dají se vyvářet*

Dřevěné knoflíky – jsou ze různých druhů dřeva, např. buk, dub, jasan, javor, bříza, eben, mahagon atd.

Knoflíky se také vyrábějí ze skořápek ořechů.

Skleněné knoflíky – se vyrábějí mačkáním (lisováním) taveného skla do forem. Mohou mít i tvar kuliček, které jsou duté a voskované.

Rohovinové knoflík – vyrábí se z parohů jelenů a srnců.

Zdrhovadla

Zdrhovadlo (zip, uzávěr) je spínadlo ze dvou stuh se zoubky a jezdcem (tažcem).

Vyrábějí se z

- kovu – mosazná, hliníková, ocelová
- plastu – kostěná, silonová (polyamid)

Podle použití je dělíme na:

- šatová
- bundová
- kapsová
- do sukní, kalhot

Napichovací špendlíky

Napichovací špendlíky mají hlavičku skleněnou nebo kovovou.

Podle tloušťky použitého materiálu a podle způsobu zpracování rozeznáváme špendlíky:

- ocelové nekalené
- ocelové kalené
- mosazné

Povrchová úprava:

- * cínování
- * stříbření
- * niklování

Spínací špendlíky (zavírací špendlík)

Špendlík se skládá z pochvy, z páskoviny a jehly vyrobené z drátu.

Podle pochvy se dělá na:

Špendlík simplex – pochva otevřená jen na jedné straně.

Špendlík duplex – pochva otevřená z obou stran

Jehly

Šicí jehly se vyrábí ze speciálního ocelového drátu, který zaručuje vlastnosti jehel.

Jehly se dělí na:

- ruční
- strojové

Navlékač nití

Používá se při navlékání nití do ouška.

Pletací dráty a jehlice

Pletací dráty mají špičku z obou stran a jsou kratší, *jehlice* jsou ukončeny rozšířeným koncem.

- Materiál:**
- ocel
 - plast
 - dřevo
 - mosaz
 - hliník

Drobné kovové výrobky

- Háčky a očka
- Náprstky
- Rádlo
- Háčky na háčkování
- Párač nití
- Bodec

Krejčovské a švadlenské potřeby

- krejčovská křída
- fix na proznačování stříhů
- vycpávky
- krejčovská míra (centimetr)
- náprstek

Otázky k opakování

1. Co tvoří sortimentní skupinu tvrdé galanterie?
 2. Z jakého materiálu se vyrábějí knoflíky?
 3. Jaké jsou hlavní typy knoflíků?
 4. Jaké máme špendlíky?
 5. Jaký je rozdíl mezi špendlíkem simplex a duplex?
 6. Co patří ke krejčovským a švadlenským potřebám?
 7. Jaký je rozdíl mezi pletacím drátem a jehlicí?
- 